

VAI TRÒ CỦA THƯ VIỆN ĐỐI VỚI XẾP HẠNG ĐẠI HỌC

Nguyễn Phúc Quân
Trường Đại học Đông Á

Tóm tắt: Nghiên cứu này tập trung vào việc khám phá và phân tích vai trò chính của thư viện trong quá trình xếp hạng đại học, một yếu tố quyết định quan trọng trong sự đánh giá và danh tiếng của các cơ sở giáo dục đại học trên toàn cầu. Thông qua việc điều tra các chiến lược và dịch vụ mà thư viện cung cấp, bài báo đề xuất các yếu tố cụ thể mà thư viện có thể ảnh hưởng đến xếp hạng và uy tín của các trường đại học. Nghiên cứu này tận dụng các ví dụ thực tế từ các trường đại học hàng đầu và phổ quát hóa các xu hướng quan trọng, đồng thời chỉ ra những cơ hội và thách thức mà thư viện đối mặt trong việc đóng góp vào sự thành công toàn diện của một cơ sở giáo dục đại học. Bài báo đặt câu hỏi về tầm quan trọng của việc thúc đẩy nghiên cứu và cung cấp nguồn lực thông tin chất lượng, đồng thời nhấn mạnh vai trò quyết định của thư viện trong việc tạo ra môi trường học thuật tích cực và năng suất. Nghiên cứu này không chỉ đưa ra cái nhìn về tác động của thư viện đối với xếp hạng đại học mà còn mở rộng quan điểm về vai trò chiến lược của thư viện trong việc xây dựng và duy trì danh tiếng của các cơ sở giáo dục đại học trong cộng đồng quốc tế.

Từ khóa: Thư viện; xếp hạng đại học; nâng hạng đại học; chiến lược thư viện; tài nguyên học thuật.

Astract: This paper focuses on exploring and analyzing the pivotal role of libraries in the university ranking process, a critical determinant of evaluation and reputation for higher education institutions globally. Through an investigation into the strategies and services that libraries provide, the paper proposes specific factors through which libraries can influence the rankings and reputation of universities. The research leverages real-world examples from top universities and generalizes important trends while highlighting the opportunities and challenges libraries face in contributing to the comprehensive success of a higher education institution. The paper raises questions about the significance of promoting research and delivering quality information resources, emphasizing the decisive role of libraries in creating a positive and productive academic environment. In conclusion, this study not only provides an in-depth understanding of the library's impact on university rankings but also broadens the perspective on the strategic role of libraries in building and sustaining the reputation of higher education institutions within the international community.

Keywords: Library; university ranking; university enhancement; library strategy; academic resources.

MỞ ĐẦU

Bảng xếp hạng đại học là một công cụ quan trọng giúp đánh giá và so sánh chất lượng của các trường đại học trên toàn cầu. Các tổ chức như QS World University Rankings, Times Higher Education, và Academic Ranking of World Universities thường xuyên công bố các xếp hạng này, dựa trên nhiều tiêu chí như nghiên cứu, giảng dạy, uy tín nghề nghiệp, và quốc tế hóa [1].

Trong bối cảnh này, thư viện đóng một vai trò không thể phủ nhận đối với sự thành công của một trường đại học. Nó không chỉ là nơi lưu trữ sách và tài liệu mà còn là trung tâm thông tin chính của cộng đồng học thuật. Thư viện cung cấp nguồn tài nguyên học thuật đa dạng và chất lượng, từ sách đến cơ sở dữ liệu điện tử, giúp nâng cao chất lượng nghiên cứu và giảng dạy. Ngoài ra, vai trò hỗ trợ nghiên cứu của thư viện không chỉ giới hạn ở việc cung cấp nguồn tài nguyên, mà còn bao gồm sự hướng dẫn thông tin, hỗ trợ tìm kiếm và quản lý dữ liệu nghiên cứu. Thư viện thường hợp tác với giảng viên và sinh viên trong các dự án nghiên cứu, góp phần quan trọng vào sự phát triển của cộng đồng nghiên

cứu trong trường [2].

Hệ thống xếp hạng đại học toàn cầu ngày càng trở thành tiêu chí quan trọng được các trường đại học sử dụng để đánh giá và đo lường sự thành công của mình. Để đạt được vị thế cao trong các bảng xếp hạng, do đó đã có nhiều nỗ lực trong đánh giá vai trò, phân tích ảnh hưởng của các yếu tố và lập kế hoạch tăng hạng [1].

Các chiến lược này bao gồm việc tối ưu hóa cơ sở hạ tầng hỗ trợ nghiên cứu, đảm bảo sự hiện diện và quy tụ các chuyên gia nổi tiếng, cũng như thúc đẩy hoạt động nghiên cứu và xuất bản. Sự đầu tư mạnh mẽ vào các lĩnh vực chính của nghiên cứu và việc xây dựng mối quan hệ đối tác quốc tế cũng là những yếu tố quan trọng để tối ưu hóa cơ hội xếp hạng [1].

Ngoài ra, việc phát triển cơ sở hạ tầng hỗ trợ nghiên cứu là không thể thiếu, vì nó đóng vai trò quan trọng trong việc thu hút các dự án nghiên cứu lớn và đội ngũ nghiên cứu đa dạng. Sự tập trung vào việc cung cấp tài nguyên học thuật, cũng như đảm bảo sự hiện đại hóa và linh hoạt trong cơ sở hạ tầng, đều là những bước quan trọng để đáp ứng các tiêu chí và yêu cầu của các

tổ chức xếp hạng. Điều này không chỉ góp phần vào việc đạt được vị thế cao trong xếp hạng mà còn làm tăng cường uy tín và hấp dẫn của trường đại học trong cộng đồng nghiên cứu quốc tế [3, 5]. Nghiên cứu này tập trung phân tích tác động của thư viện đến khả năng tăng bậc xếp hạng của các trường đại học

1. THƯ VIỆN TRONG CÁC TIÊU CHÍ CỦA CÁC BẢNG XẾP HẠNG ĐẠI HỌC

1.1. Các bảng xếp hạng đại học uy tín và phổ biến nhất

QS World University Rankings (QS):

QS World University Rankings là một trong những bảng xếp hạng đại học hàng đầu trên thế giới, được tổ chức bởi Quacquarelli Symonds (QS) [1]. Bảng xếp hạng này đánh giá các trường đại học dựa trên nhiều tiêu chí, bao gồm giảng dạy, nghiên cứu, trí tuệ, quốc tế hóa, doanh nghiệp, và kích thước tài chính.

Times Higher Education World University Rankings (THE):

Times Higher Education World University Rankings là một bảng xếp hạng được thực hiện hàng năm bởi Times Higher Education, một tổ chức truyền thông giáo dục có uy tín [1]. Bảng xếp hạng này đặc trưng bởi việc đánh giá các trường đại học dựa trên các tiêu chí như giảng dạy, nghiên cứu, trí tuệ, quốc tế hóa, và tương tác doanh nghiệp.

Academic Ranking of World Universities (ARWU):

Academic Ranking of World Universities, hay còn được biết đến với tên gọi Shanghai Ranking, là một bảng xếp hạng quốc tế được biên soạn bởi trường Đại học Jiao Tong ở Shanghai, Trung Quốc [1]. ARWU tập trung chủ yếu vào khía cạnh nghiên cứu, đặc biệt là số lượng giáo sư nhận được giải Nobel và Fields Medals.

Bảng 1. Tiêu chí của các bảng xếp hạng đại học phổ biến nhất
(Nguồn: tổng hợp của tác giả)

Bảng xếp hạng	Tiêu chí
QS	- Danh tiếng về học thuật (40%) - Tỷ lệ giảng viên/sinh viên (20%) - Tỷ lệ giảng viên/cán bộ quốc tế (5%) - Danh tiếng của nhà tuyển dụng (10%) - Trích dẫn của giảng viên (20%) - Cơ hội việc làm (2%) - Tính bền vững (3%)
THE	- Giảng dạy (30%) - Nghiên cứu (30%) - Tỷ lệ được trích dẫn (30%) - Triển vọng quốc tế (7.5%) - Thu nhập ngành (2.5%)
ARWU	- Giải Nobel và Huy chương Fields (30%) - Số lượng nhà khoa học được trích dẫn cao nhất (20%) - Số lượng bài báo được công bố trên Nature và Science (20%) - Số lượng bài báo được công bố trên các tạp chí khoa học (20%) - Hiệu suất học thuật (10%)
Webometrix	- Sự hiện diện trên web (5%) - Tầm ảnh hưởng trên web (50%) - Độ mở học thuật (10%) - Trích dẫn trên Google Scholar (35%)

Webometrics Ranking of World Universities (Webometrics):

Webometrics Ranking of World Universities tập trung vào việc đánh giá sự hiện diện trực tuyến của các trường đại học. Bảng xếp hạng này được thực hiện bởi Cybermetrics Lab, một phần của Viện Thông tin và Khoa học Trí tuệ (CSIC) ở Tây Ban Nha. Webometrics sử dụng các chỉ số như sự hiện diện trên web, ảnh hưởng trực tuyến, và tài nguyên mạng để đánh giá vị thế toàn cầu của các trường đại học [1].

Mặc dù mỗi bảng xếp hạng có phương pháp và tiêu chí riêng, song có một số điểm chung nhất giữa chúng, đó là:

Các bảng xếp hạng đều dựa trên các số liệu thống kê và khảo sát về các trường đại học, bao gồm cả số liệu về nghiên cứu, giảng dạy, sinh viên, giảng viên, cơ sở vật chất, danh tiếng và tầm ảnh hưởng.

Các bảng xếp hạng đều sử dụng các trọng số khác nhau để tính điểm cho các tiêu chí khác nhau, tùy thuộc vào mục tiêu và đối tượng của mỗi bảng xếp hạng. Ví dụ, QS ưu tiên danh tiếng về học thuật và của nhà tuyển dụng, THE ưu tiên giảng dạy và nghiên cứu, ARWU ưu tiên giải Nobel và Huy chương Fields, Webometrix ưu tiên tầm ảnh hưởng trên web [1].

Các bảng xếp hạng đều có thể phân loại các trường đại học theo các nhóm, vùng, quốc gia, ngành, lĩnh vực hoặc chủ đề, để giúp người dùng so sánh và lựa chọn trường đại học phù hợp với nhu cầu và mong muốn của họ.

Sức ảnh hưởng của các bảng xếp hạng đại học và cuộc đua tăng hạng đã trở thành một yếu tố quyết định đối với danh tiếng và phát triển của các trường đại học trên khắp thế giới. Những bảng xếp hạng quen thuộc như QS, THE, ARWU, và Webometrics không chỉ là công cụ đánh giá chất lượng giáo dục mà còn là một nguồn có sức hấp dẫn và sự tò mò lớn đối với sinh viên, giảng viên, và đối tác quốc tế [1].

Cuộc đua tăng hạng không ngừng giữa các trường đại học, đặc biệt là những trường đứng đầu trong bảng xếp hạng, tạo ra một động lực mạnh mẽ để nâng cao chất lượng giáo dục và nghiên cứu [1]. Đối mặt với sự cạnh tranh khốc liệt, các trường không chỉ tập trung vào việc thu hút sinh viên và giảng viên xuất sắc mà còn đẩy mạnh nỗ lực đổi mới, đầu tư vào cơ sở hạ tầng, và tăng cường sự hiện diện toàn cầu.

Sức ảnh hưởng này không chỉ giúp các trường thu hút những tài năng hàng đầu mà còn tạo ra

một môi trường học thuật tích cực. Cuộc đua tăng hạng thúc đẩy nâng cao chất lượng giáo dục, đặt ra các tiêu chuẩn cao cho nghiên cứu và sáng tạo, cũng như tạo điều kiện thuận lợi cho hợp tác quốc tế và phát triển cộng đồng nghiên cứu.

Nhìn chung, sức ảnh hưởng và cuộc đua tăng hạng không chỉ là những yếu tố định hình uy tín của các trường đại học mà còn là động lực chủ động, tạo ra một môi trường học thuật đầy thách thức và húng khởi trên bản đồ giáo dục quốc tế.

2. VAI TRÒ CỦA THƯ VIỆN ĐỐI VỚI XẾP HẠNG ĐẠI HỌC

2.1. Nguồn tài nguyên học thuật

Thư viện đóng một vai trò không thể phủ nhận trong việc cung cấp nguồn tài nguyên học thuật đa dạng và phong phú, tạo nên một kho tri thức toàn diện cho cộng đồng học thuật của trường đại học [5, 6]. Bộ sưu tập này bao gồm nhiều hình thức tài liệu như sách, báo, tạp chí, và cơ sở dữ liệu trực tuyến, mỗi loại đều đóng góp một cách đặc biệt vào việc hỗ trợ nghiên cứu và giảng dạy.

Sách là nguồn kiến thức chủ yếu, cung cấp cơ sở lý thuyết và thông tin sâu rộng trong nhiều lĩnh vực. Tạp chí học thuật không chỉ chứa các bài báo nghiên cứu chất lượng cao mà còn là nơi thảo luận về những xu hướng mới và tranh luận trong cộng đồng học thuật. Các cơ sở dữ liệu trực tuyến giúp nghiên cứu viên tiếp cận thông tin một cách thuận tiện và nhanh chóng, từ các bài báo, sách, đến dữ liệu thống kê và tài liệu nghiên cứu.

Sự đa dạng và chất lượng của bộ sưu tập tài nguyên học thuật không chỉ phản ánh sự phong phú của cộng đồng học thuật mà còn tạo ra một môi trường học thuật thuận lợi, thu hút sinh viên, giảng viên và nghiên cứu viên [2, 4]. Việc có sẵn nguồn tài nguyên phong phú này không chỉ nâng cao chất lượng giáo dục mà còn thúc đẩy sự sáng tạo và tiến bộ trong nghiên cứu, góp phần vào sự thành công và uy tín của trường đại học trong bảng xếp hạng toàn cầu.

2.2. Hỗ trợ nghiên cứu và giảng dạy

Thư viện không chỉ là nơi lưu trữ tài nguyên học thuật mà còn đóng một vai trò quan trọng trong việc hỗ trợ nghiên cứu và giảng dạy, đóng góp vào sự phát triển chung của cộng đồng học thuật trong trường đại học [2, 4, 5]. Dịch vụ của thư viện không chỉ giới hạn ở việc cung cấp một không gian yên tĩnh để sinh viên đọc sách, tự học hay nghiên cứu, mà còn mở rộng đến nhiều khía cạnh khác nhau.

Một trong những dịch vụ quan trọng nhất

của thư viện là hướng dẫn thông tin. Thư viện thường có đội ngũ thủ thư được đào tạo chuyên sâu về tìm kiếm thông tin và sử dụng các nguồn tài nguyên học thuật. Họ hỗ trợ nghiên cứu viên và sinh viên trong việc xác định nguồn thông tin chất lượng, tìm kiếm hiệu quả, và đánh giá độ tin cậy của các nguồn thông tin [6].

Ngoài ra, thư viện còn cung cấp dịch vụ tìm kiếm tài liệu. Nhân viên thư viện không chỉ giúp đỡ việc đặt sách mà còn hỗ trợ đặt tài liệu từ các nguồn trực tuyến, bảo đảm rằng cộng đồng học thuật có thể tiếp cận được các nguồn thông tin quan trọng và cập nhật [2]. Việc cung cấp nguồn tài nguyên chất lượng không chỉ hỗ trợ nghiên cứu viên trong quá trình tạo ra kiến thức mới mà còn giúp giảng viên làm phong phú thêm bài giảng của họ. Các tài liệu và nguồn thông tin đa dạng từ thư viện là nguồn tham khảo quan trọng cho giảng dạy và thảo luận trong lớp học.

2.3. Hệ thống quản lý thông tin

Sự hiện đại hóa hệ thống quản lý thông tin trong thư viện đóng một vai trò quan trọng trong việc định hình và nâng cao khả năng tiếp cận cũng như quản lý dữ liệu nghiên cứu trong môi trường học thuật [2]. Việc này không chỉ là một bước quan trọng mà còn là một xu hướng quan trọng để đáp ứng nhu cầu ngày càng tăng của cộng đồng nghiên cứu.

Sự hiện đại hóa hệ thống quản lý thông tin giúp thư viện tối ưu hóa quá trình quản lý và tổ chức tài nguyên. Hệ thống này cung cấp cơ sở hạ tầng kỹ thuật số mạnh mẽ, cho phép thư viện quản lý một lượng lớn dữ liệu nghiên cứu và thông tin học thuật một cách hiệu quả [2]. Việc tự động hóa quy trình này giúp giảm thiểu thời gian và công sức, tăng cường khả năng tiếp cận và sử dụng thông tin chất lượng cao.

Hệ thống quản lý thông tin cũng đóng vai trò quan trọng trong việc bảo vệ và duy trì tính toàn vẹn của dữ liệu nghiên cứu. Các biện pháp bảo mật và sao lưu đều được tích hợp để đảm bảo an toàn cho thông tin quan trọng. Ngoài ra, khả năng tìm kiếm và truy cập dữ liệu được cải thiện, giúp nghiên cứu viên và sinh viên tiếp cận thông tin một cách thuận tiện và nhanh chóng [3, 5]. Bên cạnh đó, sự hiện đại hóa còn giúp tối ưu quá trình đánh giá và theo dõi việc sử dụng tài nguyên của thư viện. Thông qua đó, có thể đánh giá hiệu suất của các nguồn thông tin và tài nguyên khác nhau, từ đó đưa ra quyết định phù hợp về việc cập nhật hay mở rộng bộ sưu tập.

2.4. Hợp tác nghiên cứu và xuất bản

Hợp tác nghiên cứu và xuất bản giữa thư viện, giảng viên, và nghiên cứu viên là một khía cạnh quan trọng trong việc định hình sự hiện diện và uy tín của trường đại học trong cộng đồng học thuật toàn cầu [2]. Thư viện không chỉ là một nguồn cung cấp tài nguyên, mà còn là một đối tác quan trọng đóng góp vào sự thành công của các dự án nghiên cứu và xuất bản.

Việc hợp tác nghiên cứu thường bắt đầu từ việc thư viện cung cấp hỗ trợ về tìm kiếm thông tin và tài liệu cho giảng viên và nghiên cứu viên. Nhân viên thư viện, có kiến thức chuyên sâu về nguồn tài nguyên, có thể đóng vai trò tư vấn, hướng dẫn và đề xuất những nguồn thông tin phù hợp với dự án nghiên cứu [2].

Thư viện còn thường xuyên tổ chức các sự kiện và hội thảo về nghiên cứu, tạo cơ hội cho giảng viên và nghiên cứu viên gặp gỡ, trao đổi ý kiến, và hình thành các dự án nghiên cứu chung. Việc này không chỉ tạo ra một môi trường hỗ trợ cho sự sáng tạo mà còn thúc đẩy sự chia sẻ kiến thức và kinh nghiệm giữa các thành viên trong cộng đồng học thuật [2, 6].

Trong quá trình xuất bản, thư viện có thể hỗ trợ với việc quản lý dữ liệu nghiên cứu, giúp giảng viên và nghiên cứu viên tuân thủ các quy định và tiêu chuẩn xuất bản. Ngoài ra, thư viện thường duy trì các hệ thống thông tin về các xuất bản của cộng đồng, tạo điều kiện thuận lợi cho việc theo dõi và đánh giá hiệu suất nghiên cứu [2, 6].

2.5. Sự hiện diện trực tuyến

Sự hiện diện trực tuyến của thư viện đóng vai trò quan trọng trong việc kết nối cộng đồng học thuật với thông tin và tài nguyên, đồng thời ảnh hưởng đến việc đánh giá trong các bảng xếp hạng như Webometrics [1]. Thư viện thường quản lý và duy trì các trang web và hệ thống thông tin trực tuyến của trường, tạo ra một không gian kỹ thuật số mở rộng cho việc truy cập thông tin và tương tác học thuật.

Trang web của thư viện không chỉ là một cổng thông tin giới thiệu nguồn tài nguyên và dịch vụ, mà còn là nơi thể hiện sự đa dạng và sâu rộng của cộng đồng học thuật. Thông qua trang web, cộng đồng có thể tiếp cận các tài nguyên trực tuyến như cơ sở dữ liệu, bản tin, và thông tin về sự kiện nghiên cứu.

Sự tương tác trực tuyến qua các nền tảng xã hội và diễn đàn cũng đóng vai trò quan trọng trong việc xây dựng cộng đồng học thuật và tăng cường sự tham gia của sinh viên và giảng

viên. Thư viện thường sáng tạo nội dung trên các mạng xã hội để chia sẻ thông điệp học thuật, sự kiện, và thành tựu nghiên cứu.

Sự hiện diện trực tuyến của thư viện không chỉ ảnh hưởng tích cực đến sức hút của trường đối với cộng đồng học thuật mà còn có thể tác động đến các chỉ số trong các bảng xếp hạng như Webometrics, nơi mà tầm quan trọng của một trường đại học thường được đánh giá dựa trên sự hiện diện và tương tác trên không gian mạng [1]. Do đó, sự hiện diện trực tuyến mạnh mẽ của thư viện đóng vai trò quan trọng trong việc xây dựng và duy trì, góp phần vào sự thành công và uy tín của trường trong cộng đồng toàn cầu.

2.6. Cung cấp dịch vụ hướng dẫn và hỗ trợ

Thư viện không chỉ là nơi cung cấp tài nguyên thông tin mà còn là trung tâm đào tạo khai thác thông tin và tri thức cho cộng đồng học thuật. Để đảm bảo hiệu quả trong việc sử dụng nguồn tài nguyên, thư viện thường tổ chức các chương trình hướng dẫn và đào tạo đa dạng, nhằm giúp nghiên cứu viên và sinh viên phát triển kỹ năng từ cơ bản đến nâng cao.

Các chương trình hướng dẫn cơ bản thường tập trung vào việc giới thiệu cách sử dụng hệ thống thư viện, tìm kiếm tài liệu, và đọc hiểu nguồn thông tin. Những buổi đào tạo như vậy giúp người sử dụng trở nên chủ động và tự tin trong việc khai thác tài nguyên có sẵn.

Ngoài ra, thư viện thường tổ chức các buổi đào tạo nâng cao kỹ năng nghiên cứu, như phân tích dữ liệu, quản lý thời gian nghiên cứu, và viết bài nghiên cứu. Những chương trình này không chỉ giúp học viên và nghiên cứu viên phát triển kỹ năng chuyên sâu mà còn tạo cơ hội để giao lưu và chia sẻ kinh nghiệm với các đồng nghiệp.

Hơn nữa, thư viện thường xuyên tổ chức các sự kiện hướng dẫn trực tuyến hoặc cung cấp tài liệu hướng dẫn trực tuyến, đáp ứng nhu cầu học tập linh hoạt của cộng đồng. Điều này không chỉ tăng cường khả năng tiếp cận thông tin mà còn thúc đẩy sự học tập liên tục và phát triển chuyên sâu [2, 6].

3. MỘT SỐ CHÍNH SÁCH TỪ THƯ VIỆN ĐỂ NÂNG HẠNG ĐẠI HỌC

3.1. Biện pháp trực tiếp

Gia tăng sự hiện diện của thư viện thông qua số hóa tài liệu, liên kết với các nền tảng chia sẻ kiến thức là phương thức trực tiếp nhất để gia tăng thứ hạng của các trường đại học. Việc chia sẻ các tài nguyên của thư viện một cách rộng rãi

giúp tăng lượng truy cập vào website thư viện, tăng khả năng được trích dẫn và uy tín của các giảng viên trong trường. Đặc biệt, đối với bảng xếp hạng Webometrix: Độ mở học thuật (10%) là một trong bốn tiêu chí của bảng xếp hạng đại học thế giới webometrix, dựa trên số lượng trích dẫn trên Google Scholar của các nhà khoa học của trường đại học. Trích dẫn trên Google Scholar (35%) là một phần của tiêu chí độ mở học thuật, đo lường số lượng trích dẫn của 210 tác giả có trích dẫn cao nhất của trường đại học, loại trừ 20 tác giả đầu tiên [1]. Tiêu chí độ mở học thuật nhằm khuyến khích các trường đại học công bố các nghiên cứu khoa học của họ trên mạng, để tăng cường sự hợp tác và chia sẻ tri thức. Google Scholar là một công cụ tìm kiếm thông tin học thuật, cho phép người dùng tìm kiếm các bài báo, sách, luận án, báo cáo, và các tài liệu khác được trích dẫn trên các cơ sở dữ liệu khoa học. Google Scholar cũng cung cấp cho các nhà khoa học một trang trích dẫn cá nhân, để theo dõi và quản lý các trích dẫn cho các bài viết của họ. Phân tích tiêu chí độ mở học thuật và trích dẫn trên Google Scholar của Webometrix cho thấy mức độ đóng góp và ảnh hưởng của các trường đại học đến cộng đồng học thuật quốc tế. Các trường đại học có số lượng trích dẫn cao trên Google Scholar thường có nhiều nghiên cứu chất lượng, mới mẻ, và có giá trị khoa học. Các trường đại học cũng cần tăng cường sự hiện diện và tương tác của họ trên Google Scholar, bằng cách tạo trang trích dẫn cho các nhà khoa học, cập nhật và công bố các bài viết mới nhất, và liên kết với các nhà khoa học khác.

3.2. Các biện pháp gián tiếp

Thư viện đóng vai trò quan trọng trong việc tăng cường sự hiện diện và nâng hạng đại học thông qua chiến lược hợp tác và liên kết quốc tế. Bằng cách tìm kiếm cơ hội hợp tác với các thư viện và tổ chức học thuật quốc tế, thư viện không chỉ mở rộng phạm vi tài nguyên và thông tin mà còn xây dựng mối quan hệ đối tác chặt chẽ với các tổ chức này.

Việc hợp tác chặt chẽ với các nhóm nghiên cứu và bộ môn quốc tế giúp đảm bảo thư viện liên kết chặt chẽ với nhu cầu nghiên cứu của trường. Thông qua việc thực hiện các dự án nghiên cứu chung và tham gia vào các mạng lưới đa quốc gia, thư viện không chỉ chia sẻ kiến thức mà còn tạo điều kiện cho sự tương tác và học hỏi.

Tổ chức sự kiện học thuật quốc tế là một cách hiệu quả để thu hút sự quan tâm từ cộng đồng quốc tế và tạo cơ hội gặp gỡ. Qua việc mở rộng

chia sẻ tài nguyên, sách, và dữ liệu nghiên cứu, thư viện góp phần vào việc xây dựng một môi trường học thuật mở, thúc đẩy sự hợp tác và trao đổi.

Ngoài ra, hỗ trợ học thuật đa quốc gia cho sinh viên và giảng viên cũng là một khía cạnh quan trọng của chiến lược này. Thư viện không chỉ là nguồn tài nguyên mà còn là nơi hỗ trợ và kết nối, giúp cộng đồng học thuật mở rộng quan hệ quốc tế và đạt được những thành tựu được biết đến rộng rãi trên trường quốc tế.

Nhìn chung, các biện pháp gián tiếp yêu cầu phải trao thêm tài nguyên (kinh phí) và chức năng nhiệm vụ (quyền lực, tự chủ) cho các thư viện, kinh phí cần thiết để đầu tư thêm trang thiết bị, đường truyền, đăng ký các gói liên kết dữ liệu thư viện. Đồng thời, thư viện cũng cần được trao thêm quyền hạn để tổ chức các hoạt động như hội thảo, workshop.

Cuối cùng, để thực hiện những vai trò mở rộng này có hiệu quả, các nhân viên thư viện cũng cần được đào tạo thường xuyên. Việc này không chỉ giúp họ cập nhật kiến thức và kỹ năng mới mà còn giúp họ duy trì sự chuyên nghiệp và đáp ứng được nhu cầu ngày càng đa dạng của cộng đồng học thuật.

Việc gia nhập các tổ chức thư viện là một phần quan trọng của quá trình đào tạo liên tục này. Tham gia vào các cộng đồng chuyên ngành, nhân viên thư viện có cơ hội chia sẻ kinh nghiệm, học hỏi những kiến thức và kỹ năng mới nhất trong lĩnh vực thư viện học và quản lý thông tin. Điều này giúp họ không chỉ nâng cao kiến thức chuyên môn mà còn xây dựng mạng lưới chuyên gia quan trọng.

Các hoạt động cụ thể mà nhân viên thư viện có thể hỗ trợ giảng viên và sinh viên bao gồm tìm kiếm tài liệu, hỗ trợ trong việc tìm kiếm học bổng, đề xuất các tạp chí phù hợp, và thậm chí cả hỗ trợ biên tập bản thảo sách, báo. Sự chuyên nghiệp và sự hỗ trợ này không chỉ làm tăng giá trị của thư viện mà còn giúp nâng cao chất lượng nghiên cứu và giảng dạy trong cả tổ chức đại học. Điều này chứng tỏ vai trò quan trọng và đa chiều của thư viện trong môi trường học thuật ngày nay.

Khác với các biện pháp trực tiếp có thể đo đếm trực tiếp hiệu quả, các biện pháp gián tiếp sẽ cần sự đầu tư, nỗ lực và kiên trì mới có hiệu quả, nhưng những tác động của chúng mang lại thường sẽ lâu dài và có ý nghĩa không chỉ ở việc tăng hạng đại học mà còn hỗ trợ cho hoạt động giảng dạy và nghiên cứu.

KẾT LUẬN

Tác động nghiên cứu của trường đại học đang trở thành một trong những thước đo quan trọng nhất trong hệ thống xếp hạng đại học toàn cầu hiện nay. Trong ngữ cảnh này, thư viện đại học nắm giữ cơ hội duy nhất để giữ vai trò đứng đầu trong việc cung cấp tài nguyên, dịch vụ và chiến lược nhằm nâng cao khả năng hiển thị các kết quả nghiên cứu cho cá nhân nhà nghiên cứu và tổ chức của họ. Bằng cách tham gia vào các dự án nghiên cứu và định hình chiến lược thông tin, thủ thư có thể góp phần quan trọng vào thành công tổng thể của tổ chức, đặc biệt là trong việc đánh giá và tối ưu hóa tác động nghiên cứu. Tóm lại, thư viện đại học không chỉ là một nguồn tài nguyên thông tin mà còn là một đối tác chiến lược quan trọng, đóng góp tích cực vào tác động nghiên cứu của các cá nhân, tổ chức cũng như thành công trong nghiên cứu của họ, qua đó làm gia tăng thứ hạng của trường đại học.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Anowar, Farzana, et al. (2015). "A critical review on world university ranking in terms of top four ranking systems", *New trends in networking, computing, e-learning, systems sciences, and engineering*, pp. 559-566.
2. Cox, John (2021). "Positioning the academic library within the institution: A literature review", *Positioning the Academic Library within the University*, pp. 9-33.
3. Fernández-Marcial, Viviana, Costa, Luis Miguel, and González-Solar, Llarina (2016). "Top universities, top libraries: Do research services in academic libraries contribute to university output?".
4. Ostlundh, Linda (2019). "The role of academic libraries in ranking of institutional research impact".
5. Raju, Vasanth and Harinarayana, NS (2023). "The role of libraries and librarians in accreditation and institutional ranking: A case study of Indian Maritime University Library".
6. Winata, Arda Putri, Fadelina, Raisa, and Basuki, Sulisty (2021). "New normal and library services in Indonesia: A case study of university libraries", *Digital Library Perspectives*. 37(1), pp. 77-84.

(Ngày Tòa soạn nhận được bài: 11-12-2023;
Ngày phản biện đánh giá: 12-3-2024;
Ngày chấp nhận đăng: 15-7-2024).